Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (it-Tielet Awla)

1 ta' Di?embru 2005 (*)

"Is-Sitt Direttiva VAT – Artikolu 13A(1)(b) – E?enzjonijiet – Attivitajiet strettament relatati ma' d?ul fi sptar jew ma' kuri medi?i – Provvista ta' servizzi telefoni?i u ta' kiri ta' settijiet tat-televi?joni g?all-pazjenti ta' l-isptar – Provvista ta' sodod u ta' ikel lill-akkumpanjaturi tag?hom"

Fil-kaw?i mag?quda C-394/04 u C-395/04,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skond l-Artikolu 234 KE, imressqa mis-Symvoulio tis Epikrateias (il-Gre?ja), permezz tad-de?i?jonijiet tas-16 ta' ?unju 2004, li waslu l-Qorti tal-?ustizzja fis-17 ta' Settembru 2004, fil-pro?eduri

Diagnostiko & Therapeftiko Kentro Athinon-Ygeia AE

vs

Ypourgos Oikonomikon,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (it-Tielet Awla),

komposta minn A. Rosas, President ta' l-Awla, J.-P. Puissochet, S. von Bahr, U. Lõhmus u A. Ó Caoimh (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: P. Léger,

Re?istratur: L. Hewlett, Amministratur Prin?ipali,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tad-29 ta' ?unju 2005,

wara li rat l-osservazzjonijiet ippre?entati bil-miktub:

– g?ad-Diagnostiko & Therapeftiko Kentro Athinon-Ygeia AE, minn K. Karlis, dikigoros,

– g?all-Gvern Grieg, minn E.-M. Mamouna u S. Trekli kif ukoll V. Kyriazopoulos, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern ?ermani?, minn W.-D. Plessing u A. Tiemann, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern ?iprijott, A. Miltiadou-Omirou, b?ala a?ent,

– g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn D. Triantafyllou, b?ala a?ent,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet ta' l-Avukat ?enerali fis-seduta tal-15 ta' Settembru 2005,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talbiet g?al de?i?joni preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni ta' l-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i

uniformi ta' stima (?U L 145, p.1, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva").

2 Dawn it-talbiet kienu ppre?entati fil-kuntest ta' kontroversji bejn id-Diagnostiko & Therapeftiko Kentro Athinon-Ygeia AE (iktar 'il quddiem "Ygeia"), persuna ?uridika rregolata mid-dritt privat li l-g?an tag?ha huwa li tag?ti kuri fi sptar u kuri medi?i, u l-Ypourgos Oikonomikon (Ministeru g?all-Finanzi), dwar ir-rifjut tad-Dimosia Oikonomiki Ypiresia Forologias Anonymon Emborikon Etairion Athinon (Dipartiment tat-taxxa ta' Ateni inkarigat bis-sistema ta' tassazzjoni ta' kumpanniji b'responsabbiltà limitata) g?all-e?enzjoni mit-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-"VAT"), fir-rigward ta' attivitajiet marbuta strettament mad-d?ul fi sptar u mal-kuri medi?i, il-provvista ta' servizzi telefoni?i u ta' kiri ta' settijiet tat-televi?joni g?all-pazjenti fi sptar kif ukoll il-provvista ta' sodod u ta' ikel lill-akkumpanjaturi tag?hom.

Il-kuntest ?uridiku

Il-le?i?lazzjoni Komunitarja

3 L-Artikolu 13A(1) tas-Sitt Direttiva jiddisponi li:

"Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?rajn tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ejjin ta?t kondizzjonijiet li huma g?andhom jistabilixxu g?al skopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara tat-tali e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta’ kawlunkwe’ eva?joni, evitar jew abbu? possibili [kwalunkwè frodi, eva?joni u abbu? eventwali]:

[…]

b) sptar u kura medika u attivitajiet relatati mill-vi?in mmexxija minn entitajiet regolati mid-dritt pubbliku jew, ta?t kondizzjonijet so?jali komparabbli g?al dawk applikati lill-entitajiet regolati mid-dritt pubbliku, mill-isptarijiet, ?entri g?at-trattament mediku jew dijanjosi u stabbilimenti o?rajn ta' natura simili rikonoxxuti regolarment".

4 L-Artikolu 13A(2)(b) ta' din l-istess Direttiva jipprovdi li:

«b) Il-provvista ta’ servizzi jew o??etti m’g?andhomx jag?tu e?enzjoni kif pprovduti f'(1) (b), (g), (h), (i), (l), (m) u (n) fuq jekk:

– m’huwiex essenzjali g?at-transazzjonijiet e?enti,

– l-iskop ba?iku tieg?u hi li tikseb id-d?ul addizzjonali g?all-organizzazzjoni billi twettaq transazzjonijet li huma b’kompetizzjoni diretta ma’ dawk l-impri?i responsabbli g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud."

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

5 L-Artikolu 18(1)(d) tal-Li?i Nru 1642/1986 dwar l-applikazzjoni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud u dispo?izzjonijiet o?ra" (FEK A' 125) jistipula li:

"Huma e?enti mit-taxxa:

[…]

d) id-d?ul fi sptar u l-kuri medi?i kif ukoll il-provvista ta' o??etti u l-g?oti ta' servizzi marbuta strettament mag?hom, effettwati minn persuni li ja?ixxu skond il-li?i. Huma ekwivalenti g?al dawn is-servizzi dawk mog?tija minn stabbilimenti li ju?aw stazzjonijiet ta' kura u sorsi termali".

Il-kaw?i prin?ipali u d-domanda preliminari

6 Wara l-verifika tal-kotba tal-kontijiet ta' Ygeia g?all-perijodi ta' tassazzjoni li jikkorrispondu g?as-snin 1992 u 1993, id-Dimosia Oikonomiki Ypiresia Forologias Anonymon Emborikon Etairion Athinonsostna sostna li d-d?ul tag?hom mill-provvista, min-na?a, ta' servizzi telefoni?i u l-kiri ta' settijiet tat-televi?joni g?all-pazjenti fi sptar u, min-na?a l-o?ra, il-provvista ta' sodod u ta' ikel lill-akkumpanjaturi tag?hom g?andhom ikunu su??etti g?all-VAT, peress li dawn is-servizzi ma jistg?ux ji?u kkunsidrati b?ala attivitajiet marbuta strettament mad-d?ul fi sptar u mal-kuri medi?i. G?aldaqstant, huwa emenda l-imsemmija taxxa ta' din il-kumpannija permezz ta' ?ew? de?i?jonijiet differenti g?as-sentejn in kwistjoni.

7 Ygeia ressqet rikors kontra dawn id-de?i?jonijiet quddiem id-Dioikitiko Protodikeio Athinon (Qorti tal-Prim'Istanza Amministrattiva ta' Ateni), u appellat quddiem id-Dioikitiko Efeteio Athinon (Qorti ta' l-Appell Amministrattiva ta' Ateni). B'sostenn g?ar-rikors tag?ha, Ygeia sostniet li l-provvista ta' servizzi in kwistjoni tikkontribwixxi g?all-kura ta' pazjenti fi sptar u g?a?-?amma tar-relazzjonijiet so?jali tag?hom u, konsegwentement, g?all-fejqan iktar malajr tag?hom billi jin?oloq stat psikolo?iku favorevoli. Kemm ir-rikors u l-appell ?ew mi??uda min?abba l-fatt li s-servizzi kkon?ernati, peress li huma inti?i li jiffa?ilitaw is-so??orn tal-morda fl-isptarijiet ming?ajr ma jikkontribwixxu g?all-kuri li jing?atawlhom, ma jistg?ux ji?u kkunsidrati b?ala marbuta strettament mad-d?ul fi sptar.

8 Ygeia appellat quddiem is-Symvoulio tis Epikrateias (Kunsill ta' l-Istat) kontra s-sentenzi mog?tija mid-Dioikitiko Efeteio Athinon.

9 Fid-de?i?jonijiet tar-rinviju tag?ha, is-Symvoulio tis Epikrateias indikat li huwa pa?ifiku li Ygeia, b?ala persuna ?uridika regolata mid-dritt privat, tissodisfa l-kundizzjonijiet g?all-e?enzjoni tal-VAT f'dak li jirrigwarda l-kuri mog?tija fi sptar u dawk medi?i kif ukoll l-attivitajiet marbuta strettament mag?hom. Skond hu, l-unika mistoqsija li tifdal hija jekk is-servizzi kkon?ernati jaqg?u jew le ta?t il-kun?ett ta' "attivitajiet […] marbuta strettament" mad-d?ul fi sptar u mal-kuri medi?i.

10 Il-qorti tar-rinviju tosserva f'dan ir-rigward li dan il-kun?ett ma jing?atax definizzjoni fl-Artikolu 13A(1) tas-Sitt Direttiva. Madankollu, hija tosserva li, abba?i ta' kriterji mni??la fl-Artikolu 13A(2)(b) ta' din id-Direttiva, jista' jing?ad li attività hija marbuta strettament ma' d?ul fi sptar u ma' kuri medi?i meta, min-na?a, hija indispensabbli sabiex ji?u mwettqa l-attivitajiet e?enti u, min-na?a l-o?ra, hija ma tkunx inti?a sabiex twassal g?al d?ul addizzjonali g?al min jipprovdi s-servizzi e?enti. Barra minn hekk, hija ??id li fis-sentenza tag?ha tas-6 ta' Novembru 2003, Dornier (C-45/0l, ?abra p. I 12911, punti 33 sa 35), il-Qorti tal-?ustizzja ammettiet li d-domanda jekk attività taqax jew le ta?t il-kun?ett ta' "attivitajiet […] marbuta strettament" tiddependi fuq il-karattru sussidjarju tag?ha. Dan jimplika li g?andu ji?i ddeterminat jekk din l-attività tikkostitwixxix g?al benefi?jarji tag?ha mezz li bih ikunu jistg?u jibbenefikaw bl-a?jar kundizzjonijiet minn servizzi o?rajn jew jekk tikkostitwixxix g?alihom g?an fiha nnifisha.

11 F'dawn i?-?irkustanzi, is-Symvoulio tis Epikrateias idde?idiet, fil-kuntest tar-rikors li jirrigwarda l-perijodu ta' tassazzjoni li jikkorrispondi g?as-sena 1992, idde?idiet li tissospendi l-pro?edura u li tag?mel is-segwenti domandi g?al de?i?joni preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja:(affaire C 394/04):

“Is-servizzi mog?tija mill-persuni koperti mill-Artikolu 13A(1)(b) tas-[Sitt Direttiva] u li jirrigwardaw, min-na?a, l-u?u tat-telefon u tat-televi?joni mill-morda u, min-na?a l-o?ra, il-provvista ta' sodod u ta' ikel lill-akkumpanjaturi tag?hom jaqg?u ta?t attivitajiet marbuta strettament mad-d?ul fi sptar u ma’ kuri medi?i skond id-dispo?izzjoni ??itata iktar ‘il fuq, billi jikkostitwixxu servizzi sussidjarji fir-rigward ta’ dawn il-kuri i?da wkoll servizzi indispensabbli g?al dawn il-kuri?”

12 F’dak li jirrigwarda l-perijodu ta’ tassazzjoni li jikkorrispondi g?as-sena 1993, din il-qorti dde?idiet li tissospendi l-pro?edura sakemm il-Qorti tal-?ustizzja tag?ti r-risposta tag?ha g?ad-domanda msemmija iktar ‘il fuq (kaw?a C-395/04).

13 Permezz ta’ digriet tal-President tal-Qorti tal-?ustizzja ta’ l-14 ta’ Ottubru 2004, il-kaw?i C-394/04 u C-395/04 ?ew mag?quda g?all-finijiet tal-pro?eduri bil-miktub u orali kif ukoll tas-sentenza.

Fuq id-domanda preliminari

14 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju titlob essenzjalment jekk il-provvista, minn stabbiliment g?al kura msemmija fl-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva, ta’ servizzi telefoni?i u ta’ kiri ta' settijiet tat-televi?joni g?all-pazjenti fi sptar kif ukoll il-provvista minn dan l-istabbiliment ta' sodod u ta' ikel lill-akkumpanjaturi tag?hom jikkostitwixxux attivitajiet marbuta strettament mad-d?ul fi sptar u mal-kuri medi?i skond din id-dispo?izzjoni.

15 Qabel kollox, g?andu ji?i mfakkar li skond il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, l-e?enzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati b'mod ristrett, peress illi dawn jikkostitwixxu e??ezzjonijiet g?all-prin?ipju ?enerali li jiddisponi li l-VAT g?andha ti?i ntaxxata fuq il-provvisti ta' servizzi kollha pprovduti b'titolu oneru? minn persuna taxxabbli (sentenzi ta’ l-20 ta’ ?unju 2002, il-Kummissjoni vs il-?ermanja, C-287/00, ?abra p. I-5811, punt 43, u tas-26 ta’ Mejju 2005, Kingscrest Associates u Montecello, C-498/03, ?abra p. I-4427, punt 29). L-imsemmija e?enzjonijiet jikkostitwixxu kun?etti awtonomi tad-Dritt Komunitarju inti?i sabiex jevitaw differenzi fl-applikazzjoni tas-sistema tal-VAT minn Stat Membru g?al ie?or (sentenzi tal-25 ta’ Frar 1999, CPP, C-349/96, ?abra p. I-973, punt 15, u tat-8 ta’ Marzu 2001, Skandia, C-240/99, ?abra p. I-1951, punt 23).

16 Barra minn hekk, l-Artikolu 13A tas-Sitt Direttiva huwa inti? li je?enta mill-VAT ?erti attivitajiet ta’ interess ?enerali. Madankollu, din id-dispo?izzjoni ma te?entax l-attivitajiet ta’ interess ?enerali kollha mill-applikazzjoni tal-VAT, i?da biss dawk li huma mni??la u deskritti hemmhekk b’mod dettaljat ?afna (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi tat-12 ta’ Novembru 1998, Institute of the Motor Industry, C-149/97, ?abra p. I-7053, punt 18, u ta’ l-20 ta’ Novembru 2003, Taksatorringen, C-8/01, ?abra p. I-13711, punt 60).

17 Kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à osservat, l-Artikolu 13A(1)(b) ta’ l-imsemmija Direttiva ma fih ebda definizzjoni tal-kun?ett ta’ “attivitajiet […] marbuta strettament” mad-d?ul fi sptar u mal-kuri medi?i (sentenza tal-11 ta’ Jannar 2001, il-Kummissjoni vs Franza, C-76/99, ?abra p. I-249, punt 22). Madankollu, jirri?ulta mill-kliem stess ta’ din id-dispo?izzjoni li din ma tkoprix servizzi li m’g?andhom ebda rabta mad-d?ul fi sptar ta’ benefi?jarji ta’ dawn is-servizzi u lanqas ma’ kuri medi?i mog?tija eventwalwent lilhom (sentenza Dornier, i??itata iktar ‘il fuq, punt 33).

18 G?aldaqstant, xi servizzi jaqg?u ta?t il-kun?ett ta’ “attivitajiet […] marbuta strettament” mad-d?ul fi sptar u mal-kuri medi?i skond l-Artikolu 13A(1)(b) ta’ din id-Direttiva meta dawn jing?ataw effettivament b?ala servizzi sussidjarji g?ad-d?ul fi sptar ta’ benefi?jarji jew g?all-kuri medi?i mog?tija lil dawn ta’ l-a??ar u li jikkostitwixxu s-servizz prin?ipali (sentenza Dornier, i??itata iktar ‘il fuq, punt 35).

19 Jirri?ulta mill-?urisprudenza li servizz jista’ ji?i kkunsidrat b?ala sussidjarju g?al servizz principali meta ma jikkostitwixxix g?an fih innifsu, i?da l-mod kif wie?ed jibbenefika bl-a?jar kundizzjonijiet mis-servizz prin?ipali tal-fornitur (ara, f’dan is-sens, b’mod partikolari, is-sentenzi tat-22 ta’ Ottubru 1998, Madgett u Baldwin, C-308/96 u C-94/97, ?abra p. I-6229, punt 24, u Dornier, i??itati iktar ‘il fuq, punt 34).

20 F’dan ir-rigward, Ygeia ssostni li s-servizzi ta’ akkomodazzjoni u ta’ ikel lill-akkumpanjaturi tag?hom, li g?andhom b?ala effett li jassistu l-pazjenti fi sptar fuq il-livell psikolo?iku u jg?inu lil dawn ta’ l-a??ar fil-ka?ijiet fejn, min?abba l-kundizzjoni tag?hom, ma jistg?ux ikomplu bir-rutina ta’ kuljum, jippermettu fejqan a?jar u jnaqqsu parzjalment ix-xog?ol tal-personal aw?iljarju ta’ l-isptar. F’dak li jirrigwarda s-servizzi telefoni?i u ta' kiri ta' settijiet tat-televi?joni g?all-pazjenti fi sptar, dawn jippermettu lil dawn ta’ l-a??ar li jibqg?u f’kuntatt mad-dinja ta' barra, liema fatt ipo??ihom fi stat psikolo?iku li jassigura fejqan iktar malajr u jnaqqas, g?alhekk, l-ispi?a finali fl-isptar. Skond Ygeia, minn dan jirri?ulta li l-kriterju rilevanti sabiex ji?i ddeterminat jekk dawn is-servizzi jaqg?ux jew le ta?t il-kun?ett ta’ “attivitajiet […] marbuta strettament” mad-d?ul fi sptar u mal-kuri medi?i huwa r-rieda tal-pazjent stess, li jkun talab espressament li jibbenefika mill-imsemmija servizzi g?aliex jikkunsidrahom necessarji g?all-fejqan tieg?u.

21 Dan l-argument ma jistax ji?i milqug?.

22 Sabiex ji?i ddeterminat jekk servizzi b?al dawk fil-kaw?i prin?ipali jikkostitwixxux il-mod kif wie?ed jibbenefika bl-a?jar kundizzjonijiet mis-servizzi ta’ d?ul fl-isptar u ta’ kuri medi?i mog?tija minn Ygeia, g?andu jittie?ed in kunsiderazzjoni l-iskop li g?alih jing?ataw l-imsemmija servizzi, kif enfasizzaw l-Istati Membri kollha li ppre?entaw l-osservazzjonijiet tag?hom u l-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej (ara, f’dan is-sens, is-sentenza il-Kummissjoni vs Franza, i??itata iktar ‘il fuq, punt 24).

23 Fil-fatt, l-e?enzjoni ta’ attivitajiet marbuta strettament mad-d?ul fi sptar u mal-kuri medi?i previsti fl-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva hija inti?a sabiex tiggarantixxi li l-benefi??ju ta’ kuri medi?i u dawk mog?tija fi sptar ma jsirx ina??essibbli min?abba g?oli fil-prezz tag?hom li kieku dawn il-kuri, jew l-attivitajiet li huma marbuta strettament mag?hom, kellhom ikunu su??etti g?all-VAT (sentenza l-Kummissjoni vs Franza, i??itata iktar ‘il fuq, punt 23).

24 Issa, skond il-?urisprudenza, il-kuri medi?i u dawk mog?tija fi sptar li huma msemmija f’din id-dispo?izzjoni huma dawk li g?andhom b?ala skop id-djanjosi, il-kura u, safejn possibbli, il-fejqan minn mard jew anomaliji tas-sa??a (sentenza Dornier, i??itata iktar ‘il fuq, punt 48).

25 G?aldaqstant, meta jittie?ed in kunsiderazzjoni l-g?an li tipprova tikseb l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(b) ta’ l-imsemmija Direttiva, jirri?ulta li biss is-servizzi li jaqg?u lo?ikament fil-kuntest tal-provvista ta’ servizzi ta’ d?ul fi sptar u ta’ kuri medi?i u li jikkostitwixxu pass indispensabbli fil-pro?ess ta’ g?oti ta’ servizzi sabiex jintla?qu l-g?anijiet terapewti?i tag?hom jistg?u ji?u kkunsidrati b?ala “attivitajiet […] marbuta strettament” fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni. Fil-fatt, huma biss tali servizzi li jistg?u jaffettwaw l-ispi?a ta’ kuri medi?i li l-e?enzjoni tag?hom tag?milhom a??essibbli g?all-persuni kkon?ernati.

26 Dan il-fatt huwa kkonfermat, kif ?ustament isostnu l-imsemmija gvernijiet li ppre?entaw l-

osservazzjonijiet tag?hom, mill-ewwel in?i? ta' l-Artikolu 13A(2)(b) ta' din id-Direttiva, li jg?id li l-Istati Membri m'g?andhomx je?entaw il-provvista ta' servizzi previsti, b'mod partikolari, fil-paragrafu 1(b) ta' l-istess Artikolu, jekk dawn mhumiex essenzjali g?all-attivitajiet e?enti. Kif osserva l-Avukat ?enerali fil-punti 30 sa 32 tal-konklu?jonijiet tieg?u, din id-dispo?izzjoni, li g?andha karattru obbligatorju g?all-Istati Membri, tistipola kundizzjonijiet li g?andhom jittie?du in kunsiderazzjoni fl-interpretazzjoni ta' ka?ijiet differenti ta' e?enzjoni msemmija hemmhekk, li, b?al dak previst fl-Artikolu 13A(1)(b) ta' l-istess Direttiva, jirrigwardaw servizzi jew provvisti li huma "marbuta strettament" jew li g?andhom "rabta stretta" ma' attività ta' interess ?enerali.

27 Barra minn hekk, g?andu ji?i osservat li, fil-punti 48 u 49 tas-sentenza l-Kummissjoni vs il-?ermanja, i??itata iktar 'il fuq, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet di?à, fir-rigward ta' l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(i) tas-Sitt Direttiva f'dak li jikkon?erna l-provvista ta' servizzi "marbuta strettament" mat-tag?lim universitarju, li t-twettiq bi ?las ta' pro?etti ta' ri?erka, anki jekk jista' ji?i kkunsidrat b?ala utli ?afna g?at-tag?lim universitarju, mhuwiex essenzjali g?all-ksib ta' l-objbjettiv li jrid jintla?aq minnu, ji?ifieri, t-ta?ri? ta' studenti sabiex ikunu jistg?u jwettqu attività professjonali u li, g?aldaqstant, ma jistax jaqa' ta?t l-imsemmija e?enzjoni.

28 Meta ji?i kkunsidrat l-iskop ta' l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(b) ta' l-imsemmija Direttiva, u fid-dawl tal-kliem tal-paragrafu 2(b) ta' dan l-Artikolu, dawn il-kostatazzjonijiet japplikaw ukoll, kif l-Avukat ?enerali osserva essenzjalment fil-punt 35 tal-konklu?jonijiet tieg?u, g?all-interpretazzjoni tal-kun?ett ta' "attività marbuta strettament" mad-d?ul fi sptar u mal-kuri medi?i msemmija fl-ewwel wa?da minn dawn id-dispo?izzjonijiet.

29 Minn dan jirri?ulta li l-provvista ta' servizzi li, b?al dik in kwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, tista' ttejjeb il-kumdità u l-benessere ta' pazjenti fi dda??lu sptar, ma tistax, b'mod ?enerali, tgawdi mill-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(b) ta' din id-Direttiva. Is-sitwazzjoni tkun differenti biss f'ka? li dawn is-servizzi huma essenzjali sabiex jintla?qu l-g?anijiet terapewti?i li jipprovaw jiksbu s-servizzi ta' d?ul fi sptar u ta' kuri medi?i li fil-kuntest tag?hom ing?ataw.

30 Huwa l-kompitu tal-qorti tar-rinviju li tiddetermina, billi tie?u in kunsiderazzjoni t-totalità ta' l-elementi konkreti tal-kontroversji quddiemha u, jekk ikun il-ka?, il-kontenut tal-preskrizzjonijiet medi?i ma?ru?a g?all-pazjenti kkoncernati, in-natura indispensabbli jew le tas-servizzi mog?tija.

31 Dawn l-osservazzjonijiet ma jaqg?ux bl-argumenti invokati minn Ygeia, li tg?id li, meta jittie?ed in kunsiderazzjoni l-iskop ta' l-e?enzjoni, il-kun?ett ta' "attività […] marbuta strettament" mad-d?ul fi sptar u mal-kuri medi?i msemmija fl-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva ma jirrikjedix interpretazzjoni partikolarment ristretta (sentenza l-Kummissjoni vs Franza, i??itata iktar 'il fuq, punt 23). Fil-fatt, kif jirri?ulta di?à mill-punt 25 ta' din is-sentenza, il-fatt li servizzi sussidjarji ji?u ssu??ettati g?al VAT ma jirri?ultax fl-g?oli tal-prezz tad-d?ul fi sptar u tal-kuri medi?i, liema servizzi din id-dispo?izzjoni tipprova tirrendi a??essibli g?all-persuni kkon?ernati, peress li dawn is-servizzi mhumiex essenzjali sabiex jinkisbu l-g?anijiet terapewti?i inti?i (ara, f'dan is-sens, is-sentenza ta' l-20 ta' Novembru 2003, D'Ambrumenil u Dispute Resolution Services, C-307/01, ?abra p. I-13989, punt 59).

32 Barra minn hekk, kif osserva l-Avukat ?enerali fil-punt 47 tal-konklu?jonijiet tieg?u, il-fatt li tali servizzi ji?u ssu??ettati g?all-VAT huwa konformi mal-prin?ipju ta' newtralità fiskali, li jippreкludi, b'mod partikolari, li l-provvista ta' servizzi simili, u li g?alhekk jikkompetu ma' xulxin, ti?i trattata b'mod differenti f'dak li jirrigwarda l-VAT (sentenza tat-23 ta' Ottubru 2003, il-Kummissjoni vs il-?ermanja, C-109/02, ?abra p. I-12691, punt 20).

33 Fil-fatt, kuntrarjament g?al dak li ssostni Ygeia u kif il-Gvern ?ermani? ?ustament sostna, stabbiliment g?all-kura, meta jipprovdi servizzi b?al dawk ikkon?ernati, ikun f'kompetizzjoni mal-persuni taxxabbli li jipprovdu l-istess tip ta' servizzi, b?all-operaturi tas-servizzi tat-telefon u tat-

televi?joni f’dak li jirrigwarda s-servizzi ta’ dan it-tip li ji?u proposti lill-pazjenti fi sptar, kif ukoll il-lukandi u r-ristoranti f’dak li jikkon?erna s-servizzi ta’ akkomodazzjoni g?all-akkumpanjaturi tag?hom.

34 Ukoll, skond it-tieni in?i? ta’ l-Artikolu 13A(2)(b) tas-Sitt Direttiva, servizzi b?al dawk in kwistjoni fil-kaw?i prin?ipali g?andhom ji?u esklu?i wkoll mill-benefi??ju ta’ e?enzjoni previst fl-Artikolu 13A(1)(b) ta’ l-istess Direttiva jekk dawn huma inti?i essenzjalment sabiex jiksbu d?ul addizzjonali g?al min ikun qed jipprovdihom, liema fatt g?andu ji?i stabbilit mill-qorti tar-rinviju abba?i ta’ l-elementi konkreti tal-kontroversji quddiemha.

35 Konsegwentement, ir-risposta li g?andha ting?ata g?ad-domanda mag?mula hija li l-provvista, mill-persuni msemmija fl-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva, ta’ servizzi telefoni?i u ta’ kiri ta' settijiet tat-televi?joni g?all-pazjenti li dda??lu fi sptar, kif ukoll il-provvista minn dawn l-istess persuni ta' sodod u ta' ikel lill-akkumpanjaturi tag?hom ma jikkostitwixxux, b’mod ?enerali, attivitajiet marbuta strettament mad-d?ul fi sptar u mal-kuri medi?i skond din id-dispo?izzjoni. Is-sitwazzjoni tkun differenti biss f’ka? li dawn is-servizzi huma ta' natura essenzjali sabiex jintla?qu l-g?anijiet terapewti?i li jipprovaw jiksbu d-d?ul fi sptar u l-kuri medi?i u li mhumiex inti?i essenzjalment sabiex jiksbu, g?al min ikun qed jipprovdi l-imsemmija servizzi, d?ul addizzjonali permezz ta’ attivitajiet li huma f’kompetizzjoni diretta ma’ dawk l-impri?i li jridu j?allsu l-VAT.

Huwa l-kompitu tal-qorti tar-rinviju li tiddetermina, billi tie?u in kunsiderazzjoni t-totalità ta’ l-elementi konkreti tal-kontroversji quddiemha u, jekk ikun il-ka?, il-kontenut ta’ preskrizzjonijiet medi?i ma?ru?a g?all-pazjenti kkoncernati, jekk is-servizzi mog?tija jissodisfawx dawn il-kundizzjonijiet.

Fuq l-ispejje?

36 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li g?andha tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni ta' osservazzjonijiet lill-Qorti, barra dawk ta' l-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, il-Qorti tal-?ustizzja (it-Tielet Awla) taqta’ u tidde?iedi li:

1) **Il-provvista, mill-persuni msemmija fl-Artikolu 13A(1)(b) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, ta’ servizzi telefoni?i u ta’ kiri ta' settijiet tat-televi?joni g?all-pazjenti fi sptar, kif ukoll il-provvista minn dawn l-istess persuni ta' sodod u ta' ikel lill-akkumpanjaturi tag?hom ma jikkostitwixxux, b’mod ?enerali, attivitajiet marbuta strettament mad-d?ul fi sptar u mal-kuri medi?i skond din id-dispo?izzjoni. Is-sitwazzjoni tkun differenti biss f’ka? li dawn is-servizzi huma ta' natura essenzjali sabiex jintla?qu l-g?anijiet terapewti?i li jipprovaw jiksbu d-d?ul fi sptar u l-kuri medi?i u li mhumiex inti?i essenzjalment sabiex jiksbu, g?al min ikun qed jipprovdi l-imsemmija servizzi, d?ul addizzjonali permezz ta’ attivitajiet li huma f’kompetizzjoni diretta ma’ dawk l-impri?i li jridu j?allsu l-VAT.**

2) **Huwa l-kompitu tal-qorti tar-rinviju li tiddetermina, billi tie?u in kunsiderazzjoni t-totalità ta’ l-elementi konkreti tal-kontroversji quddiemha u, jekk ikun il-ka?, il-kontenut tal-preskrizzjonijiet medi?i ma?ru?a g?all-pazjenti kkoncernati, jekk is-servizzi mog?tija jissodisfawx dawn il-kundizzjonijiet.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Grieg.